

An Application of the Performance Appraisal Method to Access the Competency of Basic Education External Evaluators for License Renewal

Sajee Jiraro
Nattaporn Lawthong

ABSTRACT

The purposes of this research were as follows: (1) to develop a The performance appraisal method to assess the competency of basic education external evaluators for license renewal, (2) to implement these methods that developed by the researcher, and (3) to evaluate the quality of this method. The process of this research had four steps. **The first step** was to specify and weigh evaluated topics of performance appraisal to assess the external evaluators by analyzing competencies of external evaluators from several data sources such as studying the related document, and surveying the opinion of 12 experts. **The second step** was to develop the performance appraisal method to assess the competency of external evaluators by making evaluation framework, to evaluate the method by 17 experts, and to test quality of measuring instruments by 33 students of Kanchanaburi Rajabhat University that were studied quality assessment subject. **The third step** was to implement the performance appraisal method by 10 basic education external evaluators. **The fourth step** was to assess the quality of method in 2 parts; (1) to evaluate result of assessing this method by the joint committee on standards for educational evaluation and (2) to evaluate result of satisfy using the method by 42 persons consisted of 26 teachers, 6 administrators and 10 external evaluators. This research analysis data used descriptive statistics and content analysis of interview results. The results were as follows: The evaluation consisted of six topics: (1) quality assessment knowledge weighted highly 28%, (2) evaluation ability weighted 22%, (3) result performance weighted 17%, (4) team work ability, (5) friendly evaluator, and (6) ethics evaluator, three last topic weighted 11%, testing validity and reliability of measuring instruments, the finding of content validity had IOC value more than 0.50 and reliability coefficient values of 0.71 – 0.98. Item testing analysis found that the basic education external evaluator competency had rather easy 41 items 60.29% ($p = 0.60 - 0.79$) and good discrimination of 32 items 47.06% ($r = 0.40 - 0.59$). Discrimination from inferential statistic by t-test of evaluation form was significantly. The results of the implementation of this method found that 10 external evaluators passed the criterion with a total score between 71.67% and 87.41%. The results of assessing quality of this method according to the joint committee on standards for educational evaluation were that the utility standards, feasibility standards, propriety standards, and accuracy standards, were very good, and the total satisfaction was good.

การประยุกต์ใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อต่ออายุการรับรอง

ศจี จิระโร¹

ณัฐภรณ์ หลาวทอง²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อต่ออายุการรับรอง (2) เพื่อทดลองใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงาน ตามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น และ (3) เพื่อประเมินคุณภาพของวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน การวิจัยดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ **ขั้นตอนที่ 1** กำหนดประเด็นและน้ำหนักของประเด็นประเมินการปฏิบัติงาน โดยการวิเคราะห์สมรรถนะผู้ประเมินภายนอกจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 12 ท่าน **ขั้นตอนที่ 2** พัฒนาวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก โดยจัดทำกรอบการประเมิน ให้ผู้เชี่ยวชาญ 17 ท่าน ตรวจสอบ และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือก่อนทดลองใช้ โดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่เรียนวิชาวิธีวิทยาการประกันคุณภาพตามหลักสูตรที่ สมศ. ให้การรับรอง จำนวน 33 คน **ขั้นตอนที่ 3** ทดลองใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก โดยการทดลองใช้กับผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 คน **ขั้นตอนที่ 4** ประเมินคุณภาพของวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก โดยพิจารณาจากผลการประเมินวิธีการประเมินตามมาตรฐานที่กำหนดโดยคณะกรรมการร่วมในการกำหนดมาตรฐานการประเมิน (The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation) และผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงาน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีจำนวนทั้งสิ้น 42 คน ได้แก่ ครู ผู้บริหารสถานศึกษาที่ผู้ประเมินทำการประเมินแห่งหลังสุด (ก่อนเดือนมกราคม พ.ศ. 2552) โดยมีจำนวนครู 26 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 6 คน และผู้เข้ารับการประเมิน จำนวน 10 คน ทำการประเมินภายหลังจากผ่านการทดลองใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงาน เป็นที่เรียบร้อยแล้ว จากนั้น ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย

และการวิเคราะห์เนื้อหาของผลการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผลการกำหนดประเด็นและน้ำหนักของประเด็นประเมินการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 6 ประเด็น ดังนี้ (1) ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีน้ำหนักความสำคัญสูงสุด เป็นอันดับที่หนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 28 รองลงมาคือ (2) ความสามารถในการประเมินผล มีน้ำหนักความสำคัญเป็นอันดับที่สอง คิดเป็นร้อยละ 22 (3) ผลการปฏิบัติงาน มีน้ำหนักความสำคัญเป็นอันดับที่สาม คิดเป็นร้อยละ 17 ตามลำดับ (4) ความสามารถในการทำงานเป็นทีม (5) ความเป็นกัลยาณมิตรในการประเมิน และ (6) จรรยาบรรณในการประเมิน มีน้ำหนักความสำคัญเท่ากัน และมีความสำคัญเป็นอันดับที่สี่ คิดเป็นร้อยละ 11 ในส่วนของการตรวจสอบคุณภาพความตรงและความเที่ยงของเครื่องมือ พบว่า ความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือส่วนใหญ่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 มีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.71-0.98 การวิเคราะห์คุณภาพของแบบวัดรายข้อ พบว่า แบบวัดสมรรถนะผู้ประเมินภายนอกส่วนใหญ่เป็นข้อสอบที่มีค่าความยากอยู่ในระดับค่อนข้างง่าย จำนวน 41 ข้อ (ค่า p อยู่ระหว่าง 0.60-0.79) คิดเป็นร้อยละ 60.29 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในระดับดี จำนวน 32 ข้อ (ค่า r อยู่ระหว่าง 0.40-0.59) คิดเป็นร้อยละ 47.06 ส่วนการวิเคราะห์อำนาจจำแนกรายข้อ ของแบบประเมิน โดยการทดสอบค่าที (t -test) พบว่า ร้อยละ 83.33 ของข้อคำถามทั้งหมด สามารถจำแนกได้อย่างมีนัยสำคัญ ผลการทดลองใช้วิธีประเมิน พบว่า ผู้ประเมินภายนอกที่เข้ารับการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง ทั้ง 10 คน ผ่านเกณฑ์การต่ออายุการรับรองความเป็นผู้ประเมินภายนอกตามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยมีค่าร้อยละของคะแนนรวม อยู่ระหว่าง 71.67 ถึง 89.41 และผลการประเมินคุณภาพของวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน ในด้านการประเมินตามมาตรฐานการประเมินพบว่า โดยรวมวิธีการประเมิน มีมาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก

¹ นิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

- ◆ การประยุกต์ใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงานสำหรับประเมินสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอก ◆
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อต่ออายุการรับรอง

บทนำ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. เป็นองค์การมหาชน ที่ตั้งขึ้นเพื่อเป็นหน่วยงานกลาง ในการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยผู้ประเมินภายนอกซึ่งเปรียบเสมือนตัวแทน ของ สมศ. ทั้งนี้ การที่จะได้มาซึ่งผลการประเมินที่มีคุณภาพนั้น ปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง คือ การมีผู้ประเมินภายนอกที่มีคุณภาพ มีคุณสมบัติที่เหมาะสม เป็นที่เชื่อถือได้ ซึ่งจะต้องมีกระบวนการสรรหาและพัฒนาผู้ประเมินภายนอกให้มีคุณภาพถึงระดับดังกล่าว สมศ. ในอีกฐานะหนึ่ง จึงเป็นหน่วยงานที่ผลิตและให้การรับรอง ผู้ประเมินภายนอกที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอ โดยผ่านกระบวนการสรรหาและพัฒนาผู้ประเมินภายนอก จากหน่วยฝึกอบรมที่ สมศ. ให้การรับรอง หรือสำเร็จการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา ตามหลักสูตรที่ สมศ. กำหนด ทั้งนี้ผู้ประเมินภายนอกในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้ผ่านการรับรองแล้ว จำเป็นต้องมีการต่ออายุการรับรองความเป็นผู้ประเมินทุก ๆ 3 ปี ซึ่งแต่เดิมนั้น สมศ. จะดำเนินการให้ หากผู้ประเมินออกประเมินสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ในปี พ.ศ. 2551 ผู้ประเมินภายนอก ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ครบกำหนดต่ออายุการรับรอง ต้องต่ออายุการรับรอง เพื่อให้คงไว้ซึ่งคุณภาพของผู้ประเมิน และเพื่อให้คุณภาพของผู้ประเมินภายนอกเป็นไปตามที่ สมศ. กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง จึงกำหนดให้มีการทดสอบเพื่อต่ออายุการรับรองผู้ประเมินภายนอกตามมติคณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้การทดสอบดังกล่าวเป็นการทดสอบแบบข้อเขียน ซึ่งสามารถวัดสมรรถนะที่แท้จริงของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านความรู้ได้ระดับหนึ่ง แต่อาจไม่ครอบคลุมสมรรถนะที่จำเป็นของผู้ประเมินภายนอกในด้านอื่นเท่าที่ควร การทดสอบดังกล่าว จึงควรปรับรูปแบบการวัดให้ครอบคลุมสมรรถนะที่กำหนดเช่นเดียวกับการรับรองการผ่านหลักสูตรการอบรมเพื่อคัดเลือกผู้ประเมินภายนอก

จากการศึกษารูปแบบการประเมินที่สามารถประเมินสมรรถนะได้ครอบคลุมหลายมิติ พบว่าการประเมินที่ครอบคลุมหลายมิติโดยใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงาน เป็นวิธีหนึ่งที่น่านำมาประยุกต์ใช้ในการประเมินเพื่อต่ออายุการรับรองผู้ประเมิน เพื่อให้สามารถประเมินสมรรถนะของผู้ประเมินได้อย่างครอบคลุมทั้งด้านความรู้ จิตใจ และทักษะความสามารถ ทำให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้ผู้ประเมินที่มีศักยภาพสูงในการทำงาน นำมาสู่การบรรลุเป้าหมายของ สมศ. ในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในลำดับต่อไป ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการประยุกต์ใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะสามารถประเมินได้ครอบคลุมสมรรถนะที่กำหนดได้มากกว่าการประเมินโดยการใช้แบบสอบถามเพียงอย่างเดียว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง
2. เพื่อทดลองใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง
3. เพื่อประเมินคุณภาพของวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

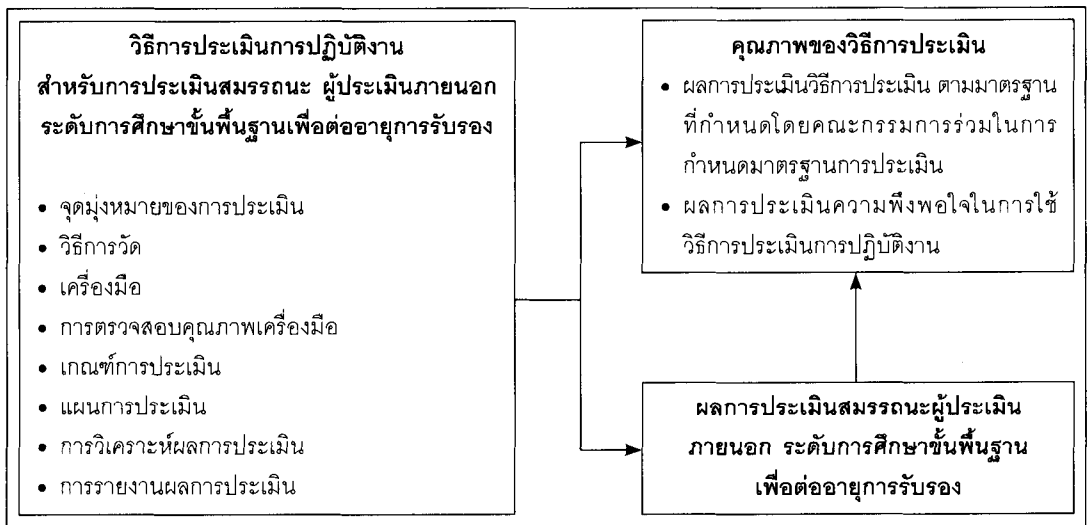
1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ
 - 1.1 ผู้ประเมินภายนอก ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ครบกำหนดต่ออายุการรับรอง ความเป็นผู้ประเมินภายนอก
 - 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการประกันคุณภาพสถานศึกษา หรือเคยมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ประเมินภายนอก ในขณะตรวจประเมินสถานศึกษา
 - 1.3 ผู้ประเมินภายนอกที่เคยมีประสบการณ์ร่วมทีมประเมิน กับผู้ประเมินภายนอกที่เข้ารับการประเมิน
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ
 - 2.1 วิธีการประเมินการปฏิบัติงาน (Performance Appraisal Method) สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อต่ออายุการรับรอง
 - 2.2 ผลการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อต่ออายุการรับรอง
 - 2.3 ผลการประเมินคุณภาพของวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน (Performance Appraisal Method) สำหรับการประเมินสมรรถนะเพื่อต่ออายุการรับรองผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วย วิธีการประเมินการปฏิบัติงาน (Performance Appraisal Method) ซึ่งประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของการประเมิน วิธีการวัด เครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เกณฑ์การประเมิน แผนการประเมิน การวิเคราะห์ผลการประเมิน และการรายงานผลการประเมิน โดยวิธีการประเมินดังกล่าว ผ่านการประเมินคุณภาพจากการประเมินวิธีการประเมิน

- ◆ การประยุกต์ใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงานสำหรับประเมินสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอก
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อต่ออายุการรับรอง

การปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ตามมาตรฐานที่กำหนดโดย คณะกรรมการร่วมในการกำหนดมาตรฐานการประเมิน (The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation) และผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงาน (Performance Appraisal Method) ซึ่งวิธีการประเมินนี้จะส่งผลกระทบต่อผลการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อต่ออายุการรับรอง และคุณภาพของวิธีการประเมินส่งผลกระทบต่อผลการประเมินสมรรถนะด้วยเช่นกัน ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อพัฒนาวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน (Performance Appraisal Method) สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน การดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ **ขั้นตอนที่ 1** กำหนดประเด็นการประเมินการปฏิบัติงาน โดยการวิเคราะห์สมรรถนะผู้ประเมินภายนอก จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพภายนอก รวมทั้งการกำหนดน้ำหนักความสำคัญของประเด็นประเมินในแต่ละประเด็น **ขั้นตอนที่ 2** พัฒนาวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก โดยจัดทำกรอบการ

ประเมิน ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาตามแบบการประเมินวิธีการประเมิน รวมทั้งพัฒนาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประเด็นประเมินต่าง ๆ ก่อนทดลองใช้ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จำนวน 33 คน ที่เรียนรายวิชา วิธีวิทยาการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ สมศ. ให้การรับรอง **ขั้นตอนที่ 3** ทดลองใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบและเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินสมรรถนะ ด้านความเป็นกัลยาณมิตร จรรยาบรรณในการประเมิน และสมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม จากครูและผู้บริหารสถานศึกษา แห่งหลังสุดที่ผู้ประเมินดำเนินการประเมินคุณภาพ รวมทั้งให้เพื่อนร่วมทีมประเมินสมรรถนะการทำงานเป็นทีมด้วย ส่วนสมรรถนะความรู้ด้านการประกันคุณภาพ และความสามารถในการประเมินผล เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดทดสอบผู้ประเมินภายนอก จำนวน 10 คน **ขั้นตอนที่ 4** ประเมินคุณภาพของวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก เก็บรวบรวมโดยพิจารณาจากผลการประเมินวิธีการประเมินตามมาตรฐานที่กำหนดโดยคณะกรรมการร่วมในการกำหนดมาตรฐานการประเมิน (The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation) และผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงาน รวมทั้งการพิจารณาจากผลการสัมภาษณ์เพื่อประเมินวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ตามมาตรฐานการประเมินและความพึงพอใจในการใช้วิธีการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ **ส่วนที่ 1** เครื่องมือในการกำหนดสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก นำหนักความสำคัญ และการประเมินวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย (1) แบบสัมภาษณ์ความเหมาะสมของสมรรถนะและการกำหนดน้ำหนักความสำคัญ (2) แบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินประสิทธิภาพการประเมินวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรองตามมาตรฐานการประเมินและความพึงพอใจในการใช้วิธีการประเมิน (3) แบบประเมินวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง และ (4) แบบประเมินความพึงพอใจในการใช้การประเมินวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง **ส่วนที่ 2** เครื่องมือประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง ประกอบด้วย (1) แบบวัดความรู้ด้านการประกันคุณภาพ (2) แบบวัดความสามารถในการประเมินผล (3) แบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม (4) แบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตรในการประเมิน (5) แบบประเมินจรรยาบรรณในการประเมิน (6) แบบประเมินรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกตามมาตรฐานของ สมศ. และ (7) แบบบันทึกผลการประเมิน ผู้ประเมินภายนอก

- ◆ การประยุกต์ใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงานสำหรับประเมินสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอก ◆
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อต่ออายุการรับรอง

จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ค่ามัธยฐาน พิสัยควอไทล์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความถี่ ร้อยละ

ผลการวิจัย

1.1 ผลการกำหนดสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอก

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการวิเคราะห์สมรรถนะผู้ประเมินภายนอก จากการสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการ สมศ. และผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพ จำนวน 12 ท่าน เพื่อกำหนดประเด็นประเมิน และน้ำหนักความสำคัญที่ใช้เป็นกรอบในการประเมินผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง ได้ผลสรุปในการกำหนดประเด็นประเมิน ดังนี้

ตาราง 1 ค่าฐานนิยมและพิสัยของน้ำหนักความสำคัญของประเด็นประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง

ผู้เชี่ยวชาญ ประเด็นประเมิน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	ค่า ฐานนิยม (mode)	ค่าพิสัย (range)	อันดับ
ความรู้ด้านการประกัน คุณภาพการศึกษา	30	40	30	25	20	25	45	40	25	30	20	25	25	25	1
ความสามารถในการ ประเมินผล	20	20	15	20	15	25	20	25	20	15	20	25	20	10	2
ความสามารถในการ ทำงานเป็นทีม	15	10	15	10	10	10	10	5	10	10	25	20	10	20	4
ความเป็นกัลยาณมิตร ในการประเมิน	10	10	10	10	20	15	5	5	15	15	10	5	10	15	4
จรรยาบรรณในการ ประเมิน	10	10	15	10	20	15	5	10	15	15	10	5	10	15	4
ผลการปฏิบัติงาน	15	10	15	25	15	10	15	15	15	15	15	20	15	15	3
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	90		

จากตารางพบว่า ประเด็นประเมิน ด้านความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษามีค่าฐานนิยมของน้ำหนักความสำคัญสูงสุด (mode = 25) รองลงมาคือ ความสามารถในการประเมินผล (mode = 20) และผลการปฏิบัติงาน (mode = 15) ตามลำดับ ส่วนความสามารถในการทำงาน เป็นทีมความเป็นกัลยาณมิตรในการประเมิน และจรรยาบรรณในการประเมิน มีค่าฐานนิยมของน้ำหนักความสำคัญเท่ากัน โดยอยู่ในระดับต่ำสุด (mode = 10)

ตาราง 2 ผลการคำนวณค่าน้ำหนักความสำคัญของประเด็นประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง

ประเด็นประเมิน	ร้อยละของน้ำหนักความสำคัญ [*]	การคำนวณ (ค่าฐานนิยม / ผลรวมค่าฐานนิยมทั้งหมด) × 100
ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	28	(25/90) × 100
ความสามารถในการประเมินผล	22	(20/90) × 100
ความสามารถในการทำงานเป็นทีม	11	(10/90) × 100
ความเป็นกัลยาณมิตรในการประเมิน	11	(10/90) × 100
จรรยาบรรณในการประเมิน	11	(10/90) × 100
ผลการปฏิบัติงาน	17	(15/90) × 100
รวม	100	

* การกำหนดร้อยละของน้ำหนักความสำคัญ อยู่ในรูปของจำนวนเต็ม เพื่อความสะดวกในการประมวลผลคะแนน

จากตารางผลการคำนวณค่าน้ำหนักความสำคัญของประเด็นประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง สรุปได้ว่า ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีน้ำหนักความสำคัญสูงสุด ร้อยละ 28 รองลงมาคือ ความสามารถในการประเมินผล มีน้ำหนักความสำคัญ คิดเป็นร้อยละ 22 ผลการปฏิบัติงาน มีน้ำหนักความสำคัญ คิดเป็นร้อยละ 17 ตามลำดับ ส่วนความสามารถในการทำงานเป็นทีม ความเป็นกัลยาณมิตรในการประเมิน และจรรยาบรรณในการประเมิน มีน้ำหนักความสำคัญเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 11

- ◆ การประยุกต์ใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงานสำหรับประเมินสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอก
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อต่ออายุการรับรอง

ตาราง 3 ผลสรุปการกำหนดประเด็นประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะ ผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง

องค์ประกอบของการประเมินการปฏิบัติงาน	ประเด็นประเมินการปฏิบัติงานสำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง	น้ำหนัก	อันดับ
การประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงาน	สมรรถนะด้านความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	28	1
	สมรรถนะด้านความสามารถในการประเมินผล	22	2
	สมรรถนะด้านความสามารถในการทำงานเป็นทีม	11	4
	สมรรถนะด้านความเป็นกัลยาณมิตรในการประเมิน	11	4
	สมรรถนะด้านจรรยาบรรณในการประเมิน	11	4
การประเมินผลการปฏิบัติงาน	ผลการปฏิบัติงาน	17	3

จากตารางผลการคำนวณค่าน้ำหนักความสำคัญของประเด็นประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง สรุปได้ว่า ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีน้ำหนักความสำคัญสูงสุด เป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมาคือ ความสามารถในการประเมินผล มีน้ำหนักความสำคัญเป็นอันดับที่สอง ผลการปฏิบัติงาน มีน้ำหนักความสำคัญเป็นอันดับที่สาม ส่วนความสามารถในการทำงานเป็นทีม ความเป็นกัลยาณมิตรในการประเมิน และจรรยาบรรณในการประเมิน มีน้ำหนักความสำคัญเท่ากัน และมีความสำคัญเป็นอันดับที่สี่

1.2 ผลการพัฒนาวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก

ผลการพัฒนาวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน เป็นผลของการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง ก่อนนำไปทดลองใช้ในการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก โดยการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล และเป็นวิทยากรฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก รวมทั้งการประเมินนักศึกษาที่ผ่านการเรียน รายวิชา วิชาวิทย์วิทยาการประกันคุณภาพการศึกษา ตามหลักสูตรที่ สมศ. รับรอง จำนวน 33 คน ลักษณะทั่วไปของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการปฏิบัติงาน มีดังนี้

1) สมรรถนะด้านความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบวัดความรู้ด้านการประกันคุณภาพ เป็นแบบสอบถามเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน

2) สมรรถนะด้านความสามารถในการประเมินผล เครื่องมือที่ใช้คือ แบบวัดความสามารถในการประเมินผล ประกอบด้วย แบบสอบถามเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน และแบบสอบถามความเรียง จำนวน 3 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน

3) สมรรถนะด้านความสามารถในการทำงานเป็นทีม เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม ประกอบด้วย ข้อคำถาม 20 ข้อ เป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ คะแนนเต็ม 100 คะแนนจำแนกตามองค์ประกอบของการทำงานเป็นทีม

4) สมรรถนะด้านความเป็นกัลยาณมิตรในการประเมิน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตรในการประเมิน ประกอบด้วย ข้อคำถาม 20 ข้อ คะแนนเต็ม 100 คะแนน จำแนกตามองค์ประกอบของกัลยาณมิตรในการประเมิน 4 ขั้นตอน (ตามข้อกำหนดของ สมศ.) เป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ

5) สมรรถนะด้านจรรยาบรรณในการประเมิน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินจรรยาบรรณในการประเมิน จำนวน 9 ข้อ คะแนนเต็ม 45 คะแนน ตามข้อกำหนดของ สมศ. เป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ

6) ผลการปฏิบัติงาน เครื่องมือที่ใช้คือแบบประเมินอภิमानรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรฐานของ สมศ. ประเมินตามข้อกำหนดมาตรฐาน สมศ. 4 มาตรฐาน 11 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 ความตรงของการประเมินตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่ สมศ. กำหนด มีตัวบ่งชี้ จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานที่ 2 ความถูกต้อง สมบูรณ์ของกระบวนการประเมิน มีตัวบ่งชี้ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานที่ 3 ประสิทธิภาพของการประเมิน มีตัวบ่งชี้ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ และมาตรฐานที่ 4 ความเป็นไปได้และความเหมาะสมของ ข้อเสนอแนะ มีตัวบ่งชี้ จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ ระดับคะแนนเป็นมาตรฐานประมาณค่า 4 ระดับ

จากการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือประเมินตามประเด็นประเมินการปฏิบัติงานที่ผู้วิจัย ได้พัฒนาขึ้น โดยการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และจากการตรวจสอบความเที่ยง จากการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือก่อนทดลองใช้ โดยการประเมิน นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จำนวน 33 คน ที่เรียนวิชาวิธีวิทยาการประกันคุณภาพ ตามหลักสูตร ที่ สมศ. ให้การรับรอง ผลการวิเคราะห์ สรุปได้ดังตาราง 4

- ◆ การประยุกต์ใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงานสำหรับประเมินสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอก ◆
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อต่ออายุการรับรอง

ตาราง 4 ผลสรุปคุณภาพของเครื่องมือ จำแนกตามประเด็นประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง

ประเด็นประเมิน	เครื่องมือ	จำนวน ข้อคำถาม (ข้อ)	ผลการตรวจสอบ คุณภาพเครื่องมือ		ผลการวิเคราะห์คุณภาพ รายข้อ
			ความตรง (ค่า IOC)	ความเที่ยง	
ความรู้ด้านการประกัน คุณภาพการศึกษา	แบบวัดความรู้ด้านการ ประกันคุณภาพ (แบบ สอบเลือกตอบ)	30	0.33-1.00	0.87	ค่า p อยู่ระหว่าง 0.30-0.79 ค่า r อยู่ระหว่าง 0.23-0.53
	แบบวัดความสามารถใน การประเมินผล (แบบสอบ เลือกตอบ)	20	0.67-1.00	0.83	ค่า p อยู่ระหว่าง 0.39-0.73 ค่า r อยู่ระหว่าง 0.24-0.70
ความสามารถในการ ประเมินผล	แบบวัดความสามารถใน การประเมินผล (แบบสอบ เลือกตอบ)	18	1.00	0.97	ค่า p อยู่ระหว่าง 0.41-0.81 ค่า r อยู่ระหว่าง 0.25-0.69
	แบบประเมินความสามารถ ในการทำงานเป็นทีม (แบบมาตราประมาณค่า)	20	0.67-1.00	0.97	ข้อคำถามจำแนกได้อย่าง มีนัยสำคัญ ร้อยละ 100.00
ความสามารถในการ ทำงานเป็นทีม	แบบประเมินความเป็น กัลยาณมิตรในการประเมิน (แบบมาตราประมาณค่า)	20	0.67-1.00	0.98	ข้อคำถามจำแนกได้อย่าง มีนัยสำคัญ ร้อยละ 100.00
ความเป็นกัลยาณมิตร ในการประเมิน	แบบประเมินจรรยาบรรณ ในการประเมิน (แบบมาตรา ประมาณค่า)	9	0.67-1.00	0.77	ข้อคำถามจำแนกได้อย่าง มีนัยสำคัญ ร้อยละ 44.44
จรรยาบรรณในการ ประเมิน	แบบประเมินรายงานการ ประเมินคุณภาพภายนอก ตามมาตรฐาน สมศ. (แบบมาตราประมาณค่า)	11	-	0.71	ข้อคำถามจำแนกได้อย่าง มีนัยสำคัญ ร้อยละ 81.82
ผลการปฏิบัติงาน					

จากตาราง เมื่อพิจารณาคูณภาพของเครื่องมือที่พัฒนาขึ้น ในด้านความตรง พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence; IOC) อยู่ระหว่าง 0.33-1.00 ในด้านความเที่ยง มีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.71-0.98 เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์คุณภาพรายข้อ พบว่ามีค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.33-0.81 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.23-0.70 ส่วนแบบประเมินแบบมาตราประมาณค่า ส่วนใหญ่จำแนกความสามารถของผู้ประเมินภายนอก

กลุ่มสูงและกลุ่มต่ำได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยแบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม และแบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตรในการประเมิน มีข้อคำถามที่จำแนกได้อย่างมีนัยสำคัญ จำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 ส่วนแบบประเมินจรรยาบรรณในการประเมิน มีข้อคำถามที่จำแนกได้อย่างมีนัยสำคัญน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.44

ตาราง 5 ผลสรุปคุณภาพรายข้อตามทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม ของแบบสอบถามเลือกตอบและแบบสอบถามความเรียง

อำนาจจำแนก (r) ความยาก(p)	ต่ำมาก (0.00- 0.09)	ค่อนข้างต่ำ (0.10- 0.19)	พอใช้ได้ (0.20-0.39)	ดี (0.40-0.59)	ดีมาก (0.60- 1.00)	รวม	ร้อยละ
ยากมาก (0.00-0.19)	-	-	-	-	-	0	0.00
ค่อนข้างยาก (0.20-0.39)	-	-	1(4)	1(5),1(8),1(26), 1(30),1(47)	-	6	8.82
ปานกลาง (0.40-0.59)	-	-	1(7),1(32),1(33), 1(39),1(41),1(45)	1(13),1(18),1(35), 1(48),1(49),2(1.6), 2(2.5), 2(3.1), 2(3.6)	1(40), 1(44), 2(2.4), 2(2.6)	19	27.94
ค่อนข้างง่าย (0.60-0.79)	-	-	1(9),1(10),1(12), 1(16),1(17),1(19), 1(21),1(24),1(25), 1(27),1(31),1(34), 1(36),1(37),1(43), 1(46),1(50),2(1.1), 2(2.2),2(2.3), 2(3.3),2(3.5)	1(1),1(2),1(3), 1(6),1(11),1(14), 1(15),1(20),1(22), 1(23),1(28),1(29), 1(38),1(42),2(1.2), 2(1.4),2(1.5), 2(3.2)	2(3.4)	41	60.29
ง่ายมาก (0.80-1.00)	-	-	2(1.3),2(2.1)	-	-	2	2.95
รวม	0	0	31	32	5	68	100.00
ร้อยละ	0.00	0.00	45.59	47.06	7.35	100.00	

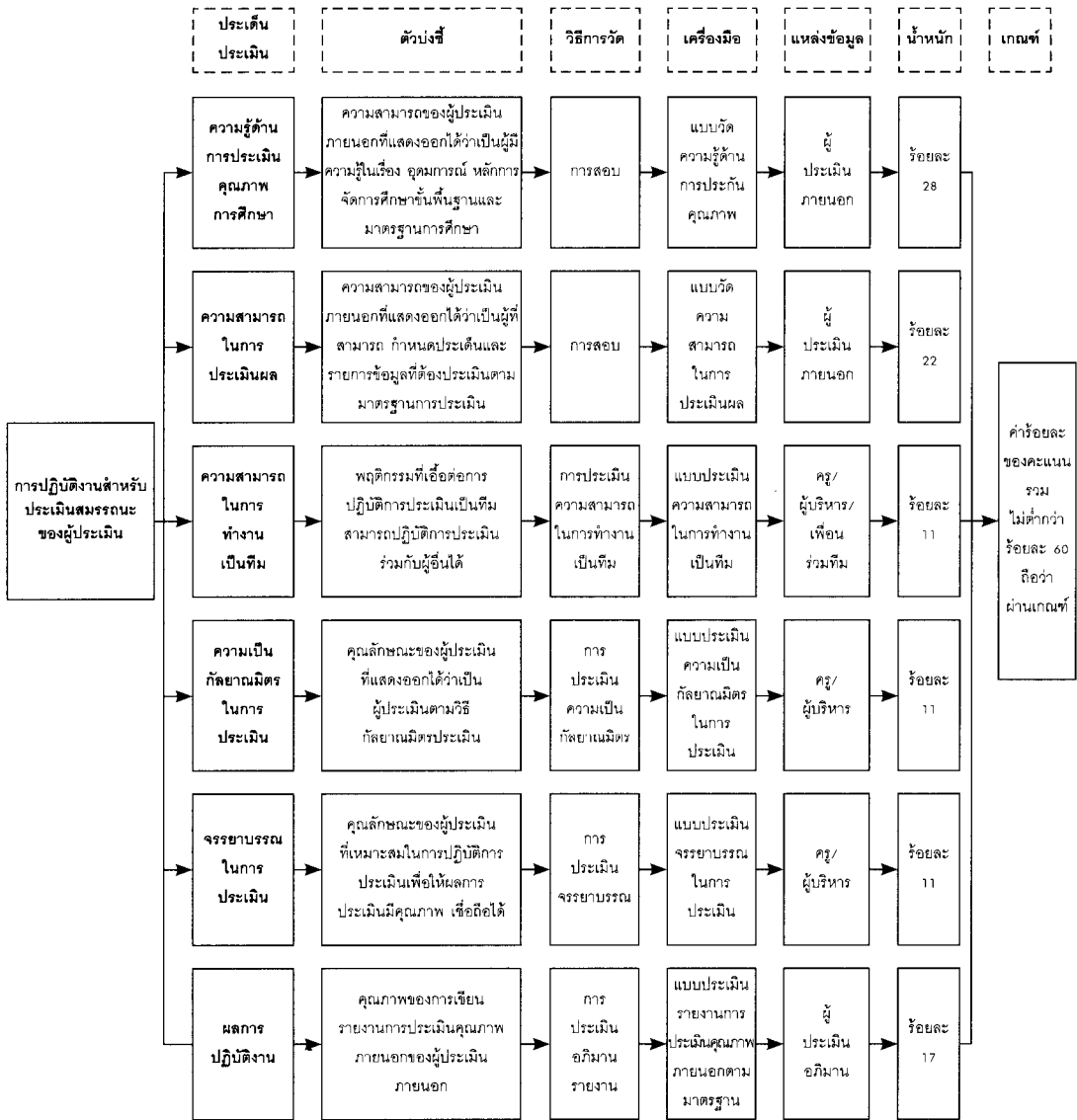
หมายเหตุ ตัวเลข 1(1) หมายถึง แบบวัดตอนที่ 1 ข้อที่ 1

- ◆ การประยุกต์ใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงานสำหรับประเมินสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอก
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อต่ออายุการรับรอง

จากตารางพบว่า แบบวัดสมรรถนะผู้ประเมินภายนอกด้านความรู้ด้านการประกันคุณภาพ และความสามารถในการประเมินผล ส่วนใหญ่เป็นข้อสอบที่มีค่าความยากอยู่ในระดับค่อนข้างง่าย จำนวน 41 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 60.29 รองลงมาคือ ระดับปานกลาง จำนวน 19 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 27.94 ระดับค่อนข้างยาก จำนวน 6 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 8.82 และระดับง่ายมาก จำนวน 2 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 2.95 ตามลำดับ

จากผลการดำเนินงานในขั้นตอนของการพัฒนาวิธีการประเมิน ผู้วิจัยนำผลการดำเนินงานที่ได้มาสังเคราะห์ ปรับปรุงและพัฒนาวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน จนได้วิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง ที่มีความครบถ้วน ครอบคลุมตามกรอบการประเมิน พร้อมนำไปทดลองใช้ในการประเมินผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง ในขั้นตอนต่อไป

วิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง ที่พัฒนาขึ้นสรุปได้ดังภาพ 2

ภาพ 2 วึถึการประเม็นการปฏิบัติงนล้้าห้บประเม็นสมรรถนะของผู้ประเม็นภยนอก
ระดับการศึษาข้ันพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง

- ◆ การประยุกต์ใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงานสำหรับประเมินสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอก ◆
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อต่ออายุการรับรอง

1.3 ผลการทดลองใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงาน

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้วิธีการประเมินที่พัฒนาขึ้น โดยมีผู้เข้ารับการประเมินตามวิธีการประเมินดังกล่าว ประกอบด้วยผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 ท่าน ที่ยังคงมีสถานภาพเป็นผู้ประเมินภายนอก

ผลการประเมินสรุปได้ดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการประเมินการปฏิบัติงาน ผู้ประเมินภายนอก (รายบุคคล) สำหรับประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง

รหัสผู้ประเมิน	ประเด็นประเมิน							รวม (ร้อยละ)	ผลการรับรอง [*]
	ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	ความสามารรถในการประเมินผล	ความเสถียรภาพในการทำงานเป็นทีม	ความเป็นกลางยุติธรรมในการประเมิน	จรรยาบรรณในการประเมิน	ผลการปฏิบัติงาน			
น้ำหนักความสำคัญ (ร้อยละ)	28	22	11	11	11	17	100		
01	21.47	17.6	10.01	9.44	9.78	13.78	82.07	รับรอง	
02	25.20	20.24	9.77	9.24	10.02	14.94	89.41	รับรอง	
03	21.47	19.36	9.33	9.17	10.10	14.30	83.73	รับรอง	
04	25.20	18.04	8.97	9.04	9.53	14.55	85.33	รับรอง	
05	20.53	13.2	9.04	9.02	9.14	14.94	75.87	รับรอง	
06	23.33	15.84	9.72	10.58	10.71	15.45	85.63	รับรอง	
07	19.60	17.16	10.14	9.61	9.97	15.33	81.81	รับรอง	
08	20.53	17.6	9.27	9.11	8.60	15.20	80.31	รับรอง	
09	18.67	18.26	9.37	8.98	9.13	15.07	79.47	รับรอง	
10	24.27	13.42	9.95	3.30	6.70	14.04	71.67	รับรอง	

* ผลการต่ออายุการรับรองความเป็นผู้ประเมินภายนอกพิจารณาจาก ค่าร้อยละของคะแนนรวม ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 60 จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์การต่ออายุการรับรองความเป็นผู้ประเมินภายนอก

จากตารางพบว่า ผู้ประเมินภายนอกที่เข้ารับการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง ทั้ง 10 คน ผ่านเกณฑ์การต่ออายุการรับรองความเป็นผู้ประเมินภายนอก โดยมีค่าร้อยละของคะแนนรวมอยู่ระหว่าง 71.67 ถึง 89.41 ผู้ที่มีค่าร้อยละของคะแนนรวมสูงสุด คือ ผู้ประเมิน รหัส 02 มีค่าร้อยละของคะแนนรวม 89.41 รองลงมาคือ ผู้ประเมิน รหัส 06 และ รหัส 04 มีค่าร้อยละของคะแนนรวม 85.63 และ 85.33 ตามลำดับ ส่วนผู้ประเมิน รหัส 10 มีค่าร้อยละของคะแนนรวม ต่ำที่สุด คือ 71.67

1.4 ผลการประเมินวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน

การประเมินคุณภาพวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง ประกอบด้วย ผลการประเมินวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน และผลการประเมินความพึงพอใจในการประเมินการปฏิบัติงาน สรุปได้ดังนี้

ผลการประเมินวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง

1) ผลการประเมินด้านการใช้ประโยชน์ของวิธีการประเมินฯ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 28 รายการ คิดเป็นร้อยละ 77.78 รองลงมาคือ ระดับมาก 7 รายการ คิดเป็นร้อยละ 19.44 และระดับปานกลาง 1 รายการ คิดเป็นร้อยละ 2.78 ค่ามัธยฐานของผลการประเมินอยู่ระหว่าง 3.11 ถึง 4.48 โดยผู้เชี่ยวชาญ ข้อรายการที่มีค่ามัธยฐานของผลการประเมินสูงสุด คือ จุดมุ่งหมายในการประเมินเพื่อประเมินความสามารถในการประเมินผล ($Mdn = 4.48$) มีการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

2) ผลการประเมินด้านความเป็นไปได้ของวิธีการประเมินฯ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่า ความเป็นไปได้ของวิธีการประเมินฯ อยู่ในระดับมากที่สุด 27 รายการ คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาคือ ระดับมาก 9 รายการ คิดเป็นร้อยละ 25.00 ค่ามัธยฐานของผลการประเมินอยู่ระหว่าง 4.00 ถึง 4.42 โดยข้อรายการที่มีค่ามัธยฐานของผลการประเมินสูงสุด คือ จุดมุ่งหมายในการประเมินเพื่อประเมินความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ($Mdn = 4.42$) มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

3) ผลการประเมินด้านความเหมาะสมของวิธีการประเมินฯ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่า ความเหมาะสมของวิธีการประเมินฯ อยู่ในระดับมากที่สุด 26 รายการ คิดเป็นร้อยละ 72.22 รองลงมาคือ ระดับมาก 10 รายการ คิดเป็นร้อยละ 27.78 ค่ามัธยฐานของผลการประเมินอยู่ระหว่าง 3.64 ถึง 4.45 โดยข้อรายการที่มีค่ามัธยฐานของผลการประเมินสูงสุด ($Mdn = 4.45$) มี 3 รายการ คือ เกณฑ์การประเมินการรับรอง พิจารณาค่าร้อยละของคะแนนรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ถือว่า

- ◆ การประยุกต์ใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงานสำหรับประเมินสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอก ◆
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อต่ออายุการรับรอง

ผ่านเกณฑ์ การให้ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินจรรยาบรรณในการประเมิน และเครื่องมือวัดความสามารถในการประเมินผลโดยใช้แบบวัดความสามารถในการประเมินผล (แบบสอบถามเลือกตอบ 20 ข้อ) โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4) ผลการประเมินด้านความถูกต้องของวิธีการประเมินฯ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่าการถูกต้องของวิธีการประเมินฯ อยู่ในระดับมากที่สุด 25 รายการ คิดเป็นร้อยละ 69.44 รองลงมา คือ ระดับมาก 11 รายการ คิดเป็นร้อยละ 30.56 ค่ามัธยฐานของผลการประเมินอยู่ระหว่าง 3.42 ถึง 4.45 โดยข้อรายการที่มีค่ามัธยฐานของผลการประเมินสูงสุด ($Mdn = 4.45$) มี 3 รายการ คือ การให้ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินจรรยาบรรณในการประเมิน การใช้แบบประเมินรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกตามมาตรฐาน สมศ.เป็นเครื่องมือประเมินผลการปฏิบัติงาน และการใช้แบบวัดความสามารถในการประเมินผล(แบบสอบถามเลือกตอบ 20 ข้อ) มีความถูกต้องอยู่ในระดับ มากที่สุด

ผลการประเมินความพึงพอใจในการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง

ความพึงพอใจในวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับประเมินผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.20$, $SD = .52$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านจุดมุ่งหมายของการประเมิน มีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจสูงที่สุด ($M = 4.38$, $SD = .61$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ เกณฑ์การประเมิน ($M = 4.37$, $SD = .63$) และวิธีการวัด ($M = 4.22$, $SD = .52$) ตามลำดับ โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกัน ส่วนด้านน้ำหนักความสำคัญ มีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในระดับต่ำสุด ($M = 3.98$, $SD = .69$) โดยอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

อภิปรายผลการวิจัย

การกำหนดประเด็นประเมินและน้ำหนักความสำคัญ สำหรับการประเมินการปฏิบัติงาน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สอดคล้องกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญและเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในหลายประเด็นด้วยกัน โดยผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่า **การประเมินสมรรถนะความรู้ด้านการประกันคุณภาพ** เป็นหลักการเบื้องต้นที่ผู้ประเมินภายนอกจะต้องเข้าใจ เพื่อจะได้ถ่ายทอด และทำความเข้าใจให้แก่สถานศึกษาได้ และเห็นว่า **การประเมินสมรรถนะด้านความสามารถในการประเมินผล** เป็นสมรรถนะสำคัญที่ผู้ประเมินภายนอกจะต้องมี เนื่องจากผู้ประเมินจะต้องสามารถนำหลักการในการประเมินผล มาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ ส่วน**การประเมินผลการปฏิบัติงาน** ผู้เชี่ยวชาญ

เห็นว่า เป็นการบ่งบอกถึงระดับคุณภาพของผู้ประเมินได้อย่างแท้จริง เนื่องจากเป็นผลของงานที่ผู้ประเมินได้ปฏิบัติ โดยส่วนใหญ่เห็นว่ามีความสำคัญเป็นอันดับที่สาม **การประเมินสมรรถนะด้านความสามารถในการทำงานเป็นทีม** ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นสมรรถนะเหมาะสมในการประเมินผู้ประเมินภายนอก เนื่องจากการทำงานของผู้ประเมิน เป็นการทำงานในรูปแบบของทีมประเมิน ผู้ประเมินจะต้องมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้งานประเมินคุณภาพภายนอกสำเร็จลุล่วงลงได้ **การประเมินสมรรถนะด้านความเป็นกัลยาณมิตรในการประเมิน** ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า เป็นสมรรถนะสำคัญที่ผู้ประเมินภายนอกต้องมี เนื่องจากผู้ประเมินจะต้องเป็นผู้ที่แจ้งทำความเข้าใจ สร้างทัศนคติในเชิงบวกต่อการประกันคุณภาพให้กับสถานศึกษา และ**การประเมินสมรรถนะด้านจรรยาบรรณในการประเมิน** ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า จรรยาบรรณของผู้ประเมินจะส่งผลโดยตรงต่อความถูกต้อง น่าเชื่อถือของผลการประเมิน หากผู้ประเมินขาดจรรยาบรรณ จะทำผลการประเมินภายนอกสถานศึกษาไม่เป็นที่ยอมรับ รวมทั้งจะส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ของการประเมินคุณภาพภายนอกด้วย

ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวมีความสอดคล้องกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ โดยงานวิจัยของ ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน (2547) ระบุว่า ความรู้ของผู้ประเมินภายนอกเป็นองค์ประกอบที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด ที่จะเอื้อต่อประสิทธิภาพในการประเมิน อีกทั้ง วิจารย์ พานิช และคณะ (2544) ระบุว่าองค์ประกอบด้านความรู้ความสามารถเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง การประเมินสถานศึกษาต้องใช้ความรู้ความสามารถ แนวคิดของ King et al. (2003) ได้ระบุว่า ความสามารถในการประเมิน เป็นองค์ประกอบสำคัญของสมรรถนะสำหรับผู้ประเมิน ประกอบด้วย ความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูล ความรอบรู้ในความหลากหลายของกลวิธีในการประเมิน ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับหลักการประเมิน ความสามารถในการตีความข้อมูล ความสามารถในการรายงานผลการประเมิน ตัดสินผลประเมิน และความสามารถในการให้คำแนะนำ ผุสดี รุมาคม (2551) ระบุว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นองค์ประกอบสำคัญของการประเมินการปฏิบัติงาน และ Beach (1970) กล่าวว่า การประเมินการปฏิบัติงาน หมายถึง การประเมินบุคคลแต่ละรายอย่างเป็นระบบ โดยพิจารณาที่ผลการทำงานและศักยภาพการพัฒนา งานวิจัยของ อรนิศา เจริญรอย (2544) พบว่า การมีทักษะในการทำงานเป็นทีม เป็นสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับผู้ประเมินภายนอก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2550) กล่าวถึง สมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกว่า ผู้ที่จะทำงานเป็นผู้ประเมินในนามของ สมศ.จะต้องดำเนินการประเมินด้วยความเป็นกัลยาณมิตรกับสถานศึกษา มุ่งประเมินเพื่อให้สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาตน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรนิศา เจริญรอย (2544) และปิยะมาศ หวังช่วยกลาง (2548) ระบุว่า ผู้ประเมินภายนอกจะต้องเป็นผู้มีจรรยาบรรณ ซึ่งประกอบด้วย

- ◆ การประยุกต์ใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงานสำหรับประเมินสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอก ◆
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อต่ออายุการรับรอง

มีความยุติธรรม เป็นกลาง ไม่ลำเอียง ไม่แสวงหาผลประโยชน์ในการประเมิน ไม่แปลงข้อมูลเท็จ ไม่แก้ข้อมูลเท็จ สำเนียงรับผิดชอบด้วยหลักคุณธรรม จริยธรรม และรักษาความลับข้อมูลสารสนเทศส่วนบุคคลในการประเมิน

การประเมินคุณภาพวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง ประกอบด้วย ผลการประเมินวิธีการประเมินการปฏิบัติงานฯ และผลการประเมินความพึงพอใจในการประเมินการปฏิบัติงาน ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ ผู้ประเมินภายนอก จำนวน 10 คน ที่เข้ารับการประเมินวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน รวมทั้งการสัมภาษณ์ครู และผู้บริหารสถานศึกษา ที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกโดยผู้ประเมินภายนอก ดังต่อไปนี้

1) ผลการประเมินด้านการใช้ประโยชน์ของวิธีการประเมินฯ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่ามีการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ การประเมินมาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ ของวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยผู้ถูกสัมภาษณ์มีความเห็นว่าการประเมินดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างยิ่ง เนื่องจาก จะสามารถประเมินผู้ประเมินได้อย่างถูกต้อง ครอบคลุมสมรรถนะการปฏิบัติงานในทุกด้าน ทำให้ได้ผู้ประเมินที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง นำมาสู่ผลการประเมินที่มีความน่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับของสถานศึกษา เพราะสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพผู้ประเมิน อีกทั้งยังเป็นการลดความกดดันในการเข้ารับการทดสอบของผู้ประเมินภายนอกได้ เนื่องจากไม่ได้เป็นการตัดสินผู้ประเมินแค่เพียงสมรรถนะด้านใดด้านหนึ่ง แต่เห็นว่าการให้น้ำหนักความสำคัญ ของประเด็นประเมินความรู้ด้านการประกันคุณภาพ ร้อยละ 28 จะนำมาใช้ประโยชน์ในการตัดสินความรู้ของผู้ประเมินได้ไม่มากเท่าใดนัก เนื่องจากมีคะแนนจากส่วนอื่นมารวมพิจารณาด้วย

2) ผลการประเมินด้านความเป็นไปได้ของวิธีการประเมินฯ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่ามีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับความเห็นของผู้ถูกสัมภาษณ์ที่ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า วิธีการดังกล่าวมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง หาก สมศ. มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยคาดว่าวิธีการประเมินดังกล่าวจะได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายเนื่องจาก เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับคุณภาพของผู้ประเมินภายนอกได้ประเมินผู้ประเมินโดยตรง เป็นรายบุคคล แต่เห็นว่าการประเมินความเป็นกัลยาณมิตรในการประเมิน โดยใช้แบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตรเพียงอย่างเดียวอาจทำให้ประเมินได้ไม่ครอบคลุมนัก ควรมีการใช้วิธีการอื่นประกอบ เช่น การสังเกตการสัมภาษณ์

3) ผลการประเมินด้านความเหมาะสมของวิธีการประเมินฯ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ โดยผู้ถูกสัมภาษณ์เห็นว่า

วิธีการประเมินดังกล่าวสามารถประเมินการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากการพัฒนาวิธีการประเมิน มีขั้นตอนการดำเนินการที่เป็นมาตรฐาน โดยมีการทดลองใช้และผ่านการพิจารณาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพภายนอกในหลายฝ่าย รวมทั้งในส่วนของกาหนดเกณฑ์การประเมินการต่ออายุการรับรอง โดยพิจารณาค่าร้อยละของคะแนนรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ถือว่าผ่านเกณฑ์การต่ออายุการรับรองนั้น มีค้ำมัธยฐานของผลประเมินด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับสูงสุด เนื่องจากเกณฑ์การประเมินดังกล่าว เป็นเกณฑ์ที่สะท้อนถึงระดับความสามารถของผู้ประเมินภายนอก ที่มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถมากกว่าครั้งหนึ่งของคุณลักษณะทั้งหมด รวมทั้งมีพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะนั้น ๆ ไปถึงระดับที่เป็นสาระสำคัญในการปฏิบัติการประเมินให้ เป็นไปตามมาตรฐานเบื้องต้นได้อย่างเหมาะสม ภายใต้เงื่อนไขของคุณภาพเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับ และมีความเป็นตัวแทนของพฤติกรรมบ่งชี้ในคุณลักษณะนั้น ๆ

4) ผลการประเมินด้านความถูกต้องของวิธีการประเมินฯ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่า มีความถูกต้องอยู่ในระดับ มากที่สุด สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ โดยผู้ถูกสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ เห็นว่าวิธีการประเมินดังกล่าวสามารถประเมินผู้ประเมินได้อย่างครอบคลุมสมรรถนะที่เกี่ยวข้อง ในการทำงานของผู้ประเมิน เครื่องมือที่ใช้ และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความหลากหลาย นำมาซึ่งผลการประเมินที่มีความถูกต้อง และประเมินคุณภาพของผู้ประเมินได้ตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด

5) ผลการประเมินความพึงพอใจในวิธีการประเมินการปฏิบัติงาน สำหรับประเมินผู้ประเมิน ภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ผลการสัมภาษณ์ โดยผู้ประเมินภายนอก มีความเห็นว่า การประเมินในรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ ช่วยลดความเครียดในการเข้ารับการทดสอบได้มาก และสามารถประเมินผู้ประเมินได้อย่างครอบคลุม การปฏิบัติงานของผู้ประเมิน รวมทั้งมีการใช้เครื่องมือในการประเมินอย่างหลากหลาย ส่วนกลุ่มครู และผู้บริหาร มีความพึงพอใจในการประเมินเนื่องจาก เป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรของสถานศึกษา ได้มีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพของผู้ประเมินด้วย ซึ่งจะทำให้สถานศึกษายอมรับในคุณภาพของ ผู้ประเมินมากขึ้นเพราะได้มีโอกาสประเมินผู้ประเมินด้วยตนเอง แต่ควรมีการปรับในด้านน้ำหนัก ความสำคัญ โดยควรเปิดโอกาสให้ ครู และผู้บริหารสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการกำหนดน้ำหนัก ความสำคัญของประเด็นประเมินด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. จากการวิเคราะห์ประเด็นประเมินที่ใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต่ออายุการรับรอง จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและ จากการสัมภาษณ์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินคุณภาพภายนอก ได้ข้อสรุปว่า ประเด็นประเมิน ทั้ง 6 ประเด็น ล้วนมีความสำคัญและจำเป็นต่อการปฏิบัติงานประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

- ◆ การประยุกต์ใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงานสำหรับประเมินสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อต่ออายุการรับรอง ◆

ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและประเมินคุณภาพของผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หน่วยประเมินที่มีผู้ประเมินภายนอกในสังกัด ควรนำประเด็นประเมินดังกล่าวไปใช้เป็นกรอบในการพัฒนา และประเมินคุณภาพผู้ประเมินภายนอก รวมทั้งสามารถนำวิธีการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการประเมินสมรรถนะผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อต่ออายุการรับรองได้

2. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ควรมีนโยบายติดตามประเมินคุณภาพผู้ประเมินภายนอก โดยเปิดโอกาสให้หลายฝ่าย เช่น ครู ผู้บริหารศึกษา เป็นต้น ได้ร่วมวางแผนกำหนดน้ำหนักความสำคัญของประเด็นประเมินในแต่ละประเด็นให้เหมาะสมเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย และเปิดโอกาสให้ได้ประเมินคุณภาพผู้ประเมินในระดับรายบุคคล และจัดเก็บข้อมูลผลการประเมินอย่างเป็นระบบ รวมทั้งควรมีการแจ้งผลการประเมินดังกล่าวให้ผู้ประเมินได้รับทราบเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนาตน และควรนำผลการประเมินดังกล่าวมาร่วมพิจารณาในการประเมินสมรรถนะเพื่อต่ออายุการรับรอง ผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งควรใช้วิธีการและเครื่องมือประเมินคุณภาพที่หลากหลาย ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับประเด็นประเมินในแต่ละประเด็น

เอกสารอ้างอิง

- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2547). *การพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพผู้ประเมินภายนอกสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ภาคศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปิยะมาศ หวังช่วยกลาง. (2548). *สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผุสดี รุมาคม. (2551). *การประเมินการปฏิบัติงาน*. กรุงเทพมหานคร: ธนาเพรส.
- วิจารณ์ พาณิช และคนอื่น ๆ. (2544). *รายงานการศึกษาวิจัยเรื่องการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา: กรณีศึกษานิวซีแลนด์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2550). *การทดสอบเพื่อต่ออายุการรับรองผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2549). *หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สี่อง (พ.ศ. 2549-2553)*.

อรนิตา เจริญรวย. (2544). *คุณลักษณะและวิธีการที่พึงประสงค์ในการกำหนดผู้ประเมินภายนอกสำหรับตรวจสอบสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

King, J. A., et al. (2001). Toward a taxonomy of essential evaluator competencies. *American Journal of Evaluation*, 22(2), 229–247.

Beach, D. S. (1970). *Personnel: The management of people at work*. New York: MacMillan Publishing.

